

นบถอยหลัง ประชามติ

สำนักข่าวเนชั่น

จากความเจียม ถึงความเชื่อ

เหลือเวลาอีกไม่ถึงสองสัปดาห์ก็จะถึงวันออกเสียงประชามติ จะว่าไปแล้วจะเรียกว่าเป็นประชามติครั้งที่เจียมเขียบที่สุดในประวัติศาสตร์ชาติไทยก็เป็นได้ เพราะก่อนครั้งนี้เราเคยทำประชามติกันมาครั้งเดียวคือประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 ซึ่งครั้งนั้นคึกคักกว่าครั้งนี้มากนัก ดังนั้นจึงทำให้การทำประชามติที่จะถึงชิงตำแหน่งอันดับหนึ่งไปโดยปริยาย

ถึงวันนี้แม้จะใกล้วันลงประชามติเข้ามาทุกขณะ แต่ดูเหมือนว่าบรรยากาศและความรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญที่ต้องตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับ และเรื่องคำถามพ่วงที่ต้องเลือกว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ กลับไม่คึกคักเท่าที่ควร ความเจียมเขียบนี้ความผิดส่วนหนึ่งถูกโยนไปที่ฝ่ายปฏิบัติงาน อย่าง กกต. ว่าอาจจะอ่อนประชาสัมพันธ์เกินไป และเน้นไปที่การไล่จับคนที่คิดต่าง จนละเลยการเผยแพร่สาระของร่างรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับเต็ม พวกเขาเลือกที่จะแก้กฎหมายให้ไม่ต้องแจกให้ครบทุกครัวเรือน โดยอ้างเรื่องภาระงบประมาณ และกลายเป็นเพียงแจกร่างสรุปที่ผ่านการตีความและนำเสนอของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นผู้ร่างเอง กกต. จัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้เพียง 1 ล้านฉบับ ขณะที่ผู้มีสิทธิทั่วประเทศถึงประมาณ 50 ล้านคน

อย่างไรก็ตามแม้ร่างสรุปจนถึงวันนี้หลายบ้านก็ยังไม่ได้ด้วยซ้ำไป

ภาวะของสิ่งที่ปรากฏออกมาจึงเป็นการปะทะกันเรื่องความคิดและความเชื่อเสียมากกว่าเรื่องข้อเท็จจริงเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญว่ามีข้อดีหรือข้อด้อยอย่างไร ขณะเดียวกันการจำกัดความเห็นยังทำให้คนโงมตีว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้แม้ผ่านประชามติก็ไม่ชอบธรรม

ล่าสุด กกต. จึงแก้เกมด้วยการเจรจากับไทยพีบีเอส เพื่อจัดเวทีดีเบต โดยระดมจัดแบบติดๆ กันในช่วงท้าย 10 วันติดๆ กัน ใน 10 ประเด็น เช่น คำถามพ่วง การจัดการเรียนฟรี ม.ปลาย หรือ ยกเลิก 30 บาทรักษาทุกโรคจริงหรือไม่

ทั้งนี้ รูปแบบจะเป็นการดีเบต โดยเชิญทั้งฝ่ายที่สนับสนุน และเห็นต่าง มาแสดงความเห็น แต่เป็นในลักษณะการอัดเทปไม่ใช่ออกอากาศสด ซึ่งไทยพีบีเอส โดย อนุพงษ์ ไชยฤทธิ์ รอง ผอ.ส.ส.ท. ด้านข่าว ยืนยันว่า จะไม่มีการเซ็นเซอร์หรือล็อกสเปกวิทยากรแต่อย่างใด

โดยตอนแรกได้เผยแพร่เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ที่ผ่านมา แต่เอาเข้าจริงแล้ว **เวทีนี้** ก็ถูกเมินโดยคนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคนที่ทำหน้าที่ชี้แจงเนื้อหาของร่างอย่าง กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญคือ มีการขอให้ "ไม่นำวิทยากรบางคน" เคลื่อนไหวเรื่องร่างรัฐธรรมนูญมาโดยตลอด มาร่วมเวทีด้วย จึงทำให้สุดท้ายนี้เวทีลดทอนความน่าเชื่อถือลง และทำให้ประชาชนไม่สามารถรับรู้เนื้อหาได้อย่างที่ควรทั้งในมุมมองและมุมมอง

อย่างไรก็ตาม ภาวะความเจียมเขียบเช่นนี้ ว่ากันว่า อาจเข้าทางใครบางคนที่ไม่ต้องการเห็นการถกเถียงด้วยเรื่องเนื้อหา และต้องการให้ลงคะแนนบนฐานการเลือกข้างทางการเมือง

ยิ่งกว่านั้นเมื่อคนรับรู้น้อยก็จะส่งผลต่อความอยากที่จะออกมาใช้สิทธิ และยิ่งออกมาใช้สิทธิก็น้อยเท่าไรๆ คะแนนจัดตั้งก็จะมีคามหมายมากขึ้นเท่านั้น นอกจากเรื่องความรับรู้ถึงเนื้อหาแล้ว **มีอีกเรื่องที่น่าสนใจคือ การสำรวจความคิดเห็น** หรือที่เรียกกันว่าโพลล์ ฟังดูอาจจะเหมือนเป็นคนละเรื่องกับความเจียมเขียบ แต่เราจะมาไล่เรียงและทำให้เห็นว่าเรื่องทั้งสองเรื่องนี้เกี่ยวพันกันอย่างไร ว่ากันตามจริงแล้วนับแต่การเลือกตั้งใหญ่เมื่อปี 2554 ก็ทำให้สำนักโพลล์ต่างๆ ถูกลดทอนความน่าเชื่อถือลงไม่น้อย เพราะผลเลือกตั้งจริงกับคะแนนโพลล์ที่ออกมานั้นขัดแย้งกัน

อย่างเห็นได้ชัด ทำเอา ผอ.สำนักโพลล์บางคนอายม้วนตัวน แทบจะเลิกทำโพลล์ไปเลยก็ด้วย ซึ่งที่ผ่านมาที่มีการวิเคราะห์ว่า จริงๆ แล้วสำนักโพลล์อาจจะไม่มีความผิดใดๆ แต่สิ่งที่ทำให้ผลออกมาไม่เป็นไปตามคาดคือ จริตของ "คนไทย" ในการตอบโพลล์ ที่มักจะไม่นับบอกความจริง หรือกังวลที่จะตอบสิ่งที่คิดว่ากลัวว่าคนอื่นจะรู้ จะกลายเป็นคนแปลกประหลาด จะกลายเป็นตัวตลก หรือ

คม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,350

Section: First Section/บทหน้า-ทัศนวิจารณ์

วันที่: อังคาร 26 กรกฎาคม 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5393

หน้า: 4(ล่าง)

Col.Inch: 53.50

Ad Value: 72,225

PRValue (x3): 216,675

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: นั้บถอยหลังประชามติ: จากความเจียบถึงความเชื่อ

กระทิงหวาดกลัวกับผลของการตอบที่จะตามมา และผลโพลล์กับการทำประชามติที่เช่นกัน ในครั้งนี้เราเห็นสองสำนักที่ออกมาทำโพลล์อย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ (ในที่นี้หมายถึงสำนักทางวิชาการ ไม่เกี่ยวกับโพลล์ของหน่วยงานรัฐหรือพรรคการเมือง) กล่าวคือ นิต้า โพล และกรุงเทพโพลล์

จากการสำรวจทั้งสองสำนักจะเห็นความผิดประหลาดอยู่ที่จำนวนผู้ที่บอกว่าจะไม่รับร่างรัฐธรรมนูญอยู่ที่ไม่เกิน 10% ซึ่งถ้าไม่หลงตัวเองจนเกินไปก็ต้องพบว่าผลเช่นนี้ผิดปกคคืออยู่น้อย เพราะเป็นไปได้ที่จะมีผู้ที่ไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อยู่ถึงขนาดนี้ ยิ่งดูจากกระแสของคนออกมาตำหนิร่างรัฐธรรมนูญ

จึงมองได้ไม่ยากว่า การไปสำรวจความเห็นครั้งนี้ประชาชนอยู่ในสถานะที่หวาดกลัวการจะตอบว่าไม่รับจากการที่รัฐไม่เปิดพื้นที่ให้เรียนรู้หรือทำความเข้าใจกับร่างรัฐธรรมนูญจริง

อย่างทีกล่าวไว้ในข้างต้นว่า มุมหนึ่งการไม่รู้ อาจเป็นบวกกับฝั่งที่ต้องการกระแส แต่อีกมุมก็อาจจะทำให้พวกเขาเหมือนอยู่ในความมืดที่แทบไม่รู้เลยว่า คนที่ไม่เห็นชอบมีอยู่จริง ๆ เท่าไรและจมอยู่กับความเชื่อของตัวเองเท่านั้น